

A festőművész a hagyományoknak megfelelően *eredeti nagyságban* rajzolja le a különböző dűlőkből hozott hajtásokat. A rajzok akvarellben való megjelenítése az ünnepség utánra marad, hiszen az nagy gondosságot igényel. A természetű ábrázolás mellett fontosnak tartja a művész az adott hajtások minél látványosabb, de hű megjelenítését, az ábrák színezését és egy-egy oldalon való minél dekoratívabb elhelyezését is. Napjainknak ez a páratlan kódexe a hajdani *botanikus könyvek elegáns illusztrációit* idézi. A rajzokat kísérő elmúlt évi összegezést – egy *újabb* lapon, mivel azok napjainkban csak az adott hajtás fajtáját és a lelőhelyét tüntetik föl – egy borász szakember összefoglalója örökíti meg, és hagyja az utókorra az évszázadok óta őrzött Szent György-napi szőlőjövési állapotot. A 2001-es esztendő összegezése: „*2001-ben az időjárás szárazabbra fordult. A Kőszegen megszokott átalagtól 200 mm-rel kevesebb csapadék hullott. A hideg tavaszban is csak 1-2 mm esett. A szőlő fakadása is csak későn következett be. A szárazság ellenére a levegő páratartalma magas volt. Ez kedvezett a lisztharmat terjedésének. Sokat kellett permetezni. Szeptember hűvösre fordult. Rothadás*

THE DISEASE

A Szent György-napi állapot természetesen nem alkalmas a várható évi termés megbecsülésére, hiszen sok minden segítheti vagy akadályozhatja a bőséges minőségi termést.

GÁL JÓZSEF
szakíró

**A községi „Szülő Jövő” ünnepét ez év szeptemberében
felvették a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.
A fotókat Kőszeg Város Polgármesteri Hivatalának és a községi
Jurisics Miklós Vármúzeumnak az engedélyével közöljük.**

**Wiesinger Rezső
színezett rajza a Szőlő
Jövésnek Könyvében
(Kőszeg, 1740–) /
Coloured drawings by
Rezső Wiesinger in The
Book of Vine Shoots
(Kőszeg, 1740–)**

[1956] *Jurisics Miklós*
Vármúzeum, Kőszeg /
Jurisics Miklós Castle
Museum, Kőszeg

építész, művészettörténész

Emlékülés az Iparművészeti Múzeumban

Borsos 1936-ban építészmérnöki diplomát szerzett,

A háború után részt vett a budapesti műemlékek

Irattekercs-tok.

Restaurálta:

Németh László /

Scroll-case. Restored

by László Németh

Japán, 17. század,

restaurálás: 1970;

bambusz, réz-

veretekkel, selyem-

borítással (Borsos Béla

gyűjteményéből) /

Japan, 17th century,

restored: 1970;

bamboo, with copper

embossing,

silk covering

(from the collection

of Béla Borsos)

[Ø 10,8 x 45,7 cm]

Fotó: Áment Gellért

helyreállítási munkáiban, majd az ötvenes években meginduló topográfiai munkákban. 1962-től két évtizeden keresztül, egészen nyugdíjazásáig az Országos Műemléki Felügyelőség (OMF) osztályvezetője volt, tevékenysége az egész országra kiterjedt, továbbá az Építészeti Múzeum megszervezésével foglalkozott.

Műemlékvédelmi feladatai mellett elsősorban a műtárgyak művészi és technikai kérdései érdekelték, elsősorban az üvegtárgyak és a lőportartók gyűjtése, feldolgozása kapcsán. Kutatásainak eredményeit kandidátusi, majd akadémiai doktori értekezésben foglalta össze.

Borsos Béla számos könyv szerzője volt, ezek közül

kiemelkedik a Sódor Alajossal és Zádor Mihállyal közösen írt *Budapest építészettörténete, városképei és műemlékei* (1959), valamint önálló művei közül a *Régi magyar üvegművészet* (1965), *A magyar üvegművészet* (1974) és a *Magyar vadász lőportartók* (1982). Feldolgozta a magyar műemlékvédelem 19. századi szakigazgatásának történetét is. Hosszú éveken át iparművészet-történetet oktatott a Budapesti Műszaki Egyetemen, az Iparművészeti Főiskolán és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

A Borsos Béla-emlékülés előadásai e sokoldalú életmű szinte minden területét érintették, és a szakmai munka bemutatásán túl megidézték a személyiséget is, felvillantva a sokak által kedvelt „Bélapó” emberi tulajdonságait. Az emlékülést a tudós nevelt fia, Buzinkay Géza előadása nyitotta meg, aki a családi háttérrel, a vári környezetről és az otthonról tartott vetített képes, élvezetes előadást. Németh László, a gyűjtőtárs, kortárs és barát személyes hangú visszaemlékezésben idézte fel azokat a momentumokat, midőn Borsos Béla elindította őt a gyűjtés útján. Két előadás is foglalkozott Borsosnak az Országos Műemléki Felügyelőségben betöltött szervező és igazgatási, dokumentációs munkájával: Entz Géza nagy ívű össze-foglalást nyújtott a műemlékvédelem helyzetéről a kezdetektől napjainkig, Fejérdy Tamás pedig kiemelte a legfontosabb műemléki tevékenységeket, az igazgatási munkáktól az Építészeti Múzeum programadó megszervezéséig. Kapronczay Károly bemutatta Bor-

Irattekercs-tok (részlet)

/ Scroll case (detail)

Fotó: Áment Gellért

sos Bélának a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban végzett szakértői munkáját, amely a tárgyak anyag- és technikaközpontú meghatározását jelentette.

Az emlékülés második részében Sajnovits Péter arról emlékezett meg, hogy főiskolai tanára miként vált számára atyai jó barátta. Bodor Imre – annak kapcsán, hogy Borsos jelentős műgyűjteménnyel rendelkezett – magángyűjtők és közgyűjtemények olykor problematikus kapcsolatáról polemizált. Kelényi György a Tanár úr művészeti írásait tekintette át, a várostörténeti tanulmányoktól az iparművészettel foglalkozó kiadványokig. Az előadásokat Eplényi Gábor zárta, aki részint folytatta a szakíró bemutatását, másrészt Borsos Béla könyvgyűjteményéről ejtett néhány szót. Az emlékülés végén Borsos Béla lánya, Klára a köszönet szavaival búcsúzott.

Az emlékülés apropóján a könyvtár folyosóján – ki-

egészítve két múzeumi darabbal – kamarakiállítás nyílt azokból a tárgyakból, iratokból, amelyeket Borsos Klára kölcsönzött. A dokumentumok között szerepelt Borsos Béla kézzel rajzolt és festett családfája, egyetemi leckekönyve és oklevelei, több fotó az 1970-es évekből, továbbá utazásairól készített gyöngybetűs naplói és gyűjteményének kéziratos leírása. Kedvelt kollekcióját néhány műtárgyleíró karton, fénykép és rajzos illusztráció mellett pár műtárgy is felidézte: egy 17. századi japán irattekercs és tokja, amit a gyűjtőtárs Németh László restaurált, és egy angol porceláncsésze aljjal, amit az Iparművészeti Múzeum évtizedekkel ezelőtt vásárolt a gyűjtőtől. A kis bemutatót szeptember 29-ig láthatta a nagyközönség.

HORVÁTH HILDA
művészettörténész

Hírek

■ **Tizenöt éves a GIM** – Üzenet a szecesszió évében címmel csoportos képző- és iparművészeti kiállítás nyílt 2013. október 18-án a GIM Házban (Gödöllői Iparművészeti Műhely Alkotóháza, Gödöllő, Körösfői utca 15–17.) A tárlaton Anti Szabó János, Bódis Erzsébet, F. Orosz Sára, Fábíán Dénes Zoltán, Farkas Éva, Hauser Beáta, Kárpáti Tamás, Karsai Zsófia, Katona Szabó Erzsébet, Kecskés Zoltán, Kun Éva, Latin Anna, Lévai Nóra, Müller Magda, Orosz István, Pannonhalmi Zsuzsa, Pistur Imre, Rékasy Levente, Remsey András, Remsey Flóra, Simonffy Márta, Szikora Tamás, Szócs Miklós Tui és Szuppán Irén szerepelnek 38 művel. A kiállítás 2014. február 28-ig tekinthető meg.

■ **Szobrászati kiállítások a B.L. Teremben.** 2013. október 12-én a rákoshegyi B.L. Teremben (Bp. XVII., Bél Mátyás u. 41.) és szabadtéri környezetében nyílt meg a XV. Szobor

és szoborrajz, valamint a VIII. Szabadtéri szoborkiállítás a Laborcz Ferenc Szobrászműhely Alapítvány szervezésével. A kiállításokat november 11-ig tekinthették meg az érdeklődők.

■ **Jankovics Marcell** Sebestyén Gyula *Gesta Hungarorum* című eposzához készült illusztrációit bemutató kiállítást rendeztek 2013. október 3. és 27. között Gyergyószentmiklóson a Tarisznyás Márton Múzeumban.

■ **„És nem vesz rajtuk erőt a halál...”** – régészeti kiállítás látható 2013. szeptember 24. és december 31. között a Szentendrei Képtárban. (Fő tér 2–5.) A tárlat a Pest megye területén előkerült legérdekesebb sírokat mutatja be, abban az állapotban, ahogyan a régészek a feltárás közben látták a korai földművelők és a rézkorban, bronzkorban élt emberek temetkezési szokásait.

■ **Karctű és monitor – A magyar sokszorosított grafika 1945–2010** címmel 2013. október 11. és 2014. január 31. között kiállítás látható a Szent István Király Múzeum és a Városi Képtár – Deák Gyűjtemény rendezésében Székesfehérváron, a Csók István Képtár épületében. (Bartók Béla tér 1.)

■ **Az Iparművészeti Múzeum** 2013. október 8. óta éjjel-nappal nyitva áll a világ internetezői előtt. A Google Art Projectben megtalálható magyar múzeumok közül elsőként az Iparművészeti Múzeum bővítette Street View technológiával online kiállítását. Így ez az első olyan múzeumépület Magyarországon, melynek belső tereit virtuálisan be lehet járni. Közel ezer négyzetméteren bárki úgy sétálhat, mintha csak ott lenne.

■ **Kerékpáros, vadvízi kenus és sárkányrepülő a házfalon.** A budapesti, sorra megújuló panelházakon a különféle – valljuk be: nem